

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 284.

Warszawa, dnia 12 (24) grudnia, Piątek.

1869.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 70. Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie, kop. 5. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prownoy we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biurow Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Paryż, 23 grudnia. Utrzymują, że nowy gabinet utworzony będzie przed 1 stycznia r. p. Wstąpić mają do gabinetu: Ollivier, Ségris, Lonvet. Z dawniejszych ministrów pozostaną na urzędach Lebouef, Chasseloup i Magne.

Warszawa, dnia 23 grudnia.

Wiadomości zagraniczne obracają się wyłącznie prawie około kwestyi rozbrojenia powszechnego. Doniesienie „Morning Herald”, o którym wspomina telegram wczorajszy, ważnem jest ponieważ potwierdza, iż w samej rzeczy sprawa ta była przedmiotem korespondencji dyplomatycznej między mocarstwami. „Morning Herald” często przez rząd angielski używany jest do ogłoszeń półurzędowych, doniesienie jego zatem zasługuje na większą uwagę. Zresztą wiadomo, że organ city londyńskiej „Times” już poprzednio zgodną z powyższem doniesieniem zamieścił wiadomość. Twierdzenie tedy pism półurzędowych wiedeńskich i berlińskich, jakoby w ostatnich czasach nie miały miejsca żadne układy dotyczące sprawy powszechnego rozbrojenia, tracą wiele na wartości. Zestawiając zaś z niemi wiadomości pism angielskich, zdaje się, iż owe zaprzeczenia odnosiły się raczej do formy, w jakiej według pogłosek zagranicą obiegającej sprawa rozbrojenia poruszona być miała niż co do samego faktu. W każdym razie jednak wymiana korespondencji między gabinetami świadczy, że kwestya ta postawioną znowu została na porządku dziennym; które zaś państwo pierwsze ją poruszyło jest dotąd niewyjaśnionem. „Morning Herald” zapewnia, iż rzeczona korespondencya dyplomatyczna nie nastąpiła w skutek inicjatywy gabinetu tuieryjskiego.

Wszakże wszystkie wskazówki, jakieśmy już pokilkakrotnie spo-

Znaczenie wekslu w wymianie powszechnej.

(Dalszy ciąg — patrz Nr 282).

Ustanowiony dla ułatwienia wymiany powszechnej, dla której też rzeczywiscie stał się nieskończenie dobroczynnym, posłużył także do ukrycia braku pieniędzy albo do przychodzenia mu w pomoc, czasami do podpierania chylących się do upadku majątków, albo do ukrycia rzeczywistej niewypłacalności. Prawdą jest, że weksel przy kredycie zobowiązującego się wekslowo, może i tę oddać usługę, ale będzie to usługa wyłudzona, przeciwna istocie wewnętrznej wekslu. Wiele osób w tym tylko razie zobowiązuje się wekslowo, gdy wypłaty gotówką skutecznie nie może. Ale myślą się, skoro sądzą, że weksel jest rzeczywistem wzmocnieniem kredytu, — że, gdy inne podstawy kredytu na których interes spoczywa są wzruszone, weksel jest środkiem właściwym dla ożywienia upadającego zaufania. Oprócz o kupcach, trudniących się kupnem i sprzedażą weksli, o kredycie każdego przemysłowca można powiedzieć, że ten kredyt upada w miarę liczniejszego jawienia się zobowiązań wekslowych. Porządny zarząd i istnienie aktywów są warunkami kredytu; żadnego z nich nie zastąpi weksel. Będzie tylko paliatywą, usuwającą chorobę na chwilę, by później wybuchła tem silniej. Przeznaczenie wekslu wskazuje jego historia i płynące z niej zasady prawne. Weksel powstał na początku wieków średnich we Włoszech, kraju, będącym środkiem wówczas znanego świata, mającym rozliczne stosunki handlowe z innymi krajami. Do Rzymu szczególnie napływali cudzoziemcy z wszystkich krajów dla zamiany swoich towarów na inne lub na pieniądze.

sobność mieli nadmienić, naprowadzają na domysł, że w tym ostatnim punkcie „Morning Herald” mija się z prawdą. Jeżeli bowiem układy czyli też tylko korespondencya miała miejsce w przedmiocie rozbrojenia, nie mogły one wywiązać się sama z siebie; koniecznie jedno z mocarstw pierwsze sprawę tę poruszyć musiało. Nie ulega wątpliwości, że nie uczyniły tego Prusy, tym mniej Austria lub inne mocarstwo. Nie pozostaje zatem jak Francya, która, może poufaie tylko, pierwszy krok w tej mierze uczynić mogła. Ze względu na załargi konstytucyjne, na żądane przez ciało prawodawcze postawienie programu pokojowego w polityce zagranicznej, gabinet tuieryjski, większy niż którykolwiek inny gabinet europejski ma interes w wyjaśnieniu zapatrywania mocarstw w kwestyi rozbrojenia powszechnego. Oprócz Austrii, Anglii i Włoch reszta mocarstw nie bardzo zdaje się być skłonną do przystąpienia do rozbrojenia w obecnej właśnie chwili, dlatego zapewne korespondencya dyplomatyczna pozostanie bez dalszych następstw.

Propozycya rozbrojenia istotnie nie miała żadnej szansy urzeczywistnienia. Sytuacya bowiem polityczna jakkolwiek pokojowa, jednak jest tego rodzaju, że żadne mocarstwo bez narażenia się na niebezpieczeństwo sił militarnych zredukować nie może. Nie mówiąc już o innych państwach, ale nawet Włochom i Anglii nie podobna tego uczynić. W pierwszym kraju agitacya republikańska z jednej strony w prowincjach północnych a z drugiej knowania burbońskie w prowincjach południowych wymagają, ażeby rząd w każdej chwili na możliwe był przygotowany wypadki.

W Anglii, której armia zresztą stosunkowo jest słabą, żądają tego samego stosunki bardzo naprężone w Irlandyi. Cesarz Napoleon jeżeli wystąpił z propozycją rozbrojenia bez wątpienia wiedział o tym stanie rzeczy i przewidzieć mógł, że się narazi na odmowę. Chyba

Przy ożywionym ruchu handlowym kupców różnych narodowości, zrodziła się w wymianie pieniężnej niedogodność; sprzedawca żądał wypłaty ceny kupna w monecie, której nie posiadał nabywca, — nabywca zaś ofiarował monetę, której sprzedawca użyć nie mógł w swojej ojczyźnie. Skutkiem tego zrodziła się potrzeba wszechstronna zamieniania jednej monety na drugą. Potrzebie tej zaradzili wekslarze, we Włoszech w wiekach średnich *campsores* zwani. Trzymali zapasy monet w handlu potrzebnych i zamieniali je według ceny handlowej za pewną sumę, którą im wypłacano. Kto więc potrzebował monety zagranicznej poszedł do wekslarza, płacił mu monetą swoją tyle, ile było potrzeba do zaspokojenia sumy żądanej w innej monecie. Przyczem wekslarz pobierał maleńką kwotę jako wynagrodzenie za wymianę. Widzimy więc, że przy tym interesie, zwanym zmianą ręczną, nie było mowy o zobowiązaniu się na przyszłość do wypłaty w dzień oznaczony. Lecz stosunki handlowe mnożyły się, krzyżowały się w coraz rozmaitszy sposób. Kupcy przybywali do Włoch z coraz dalszych krain, zmiana monet urozmaiciła się. Wojny krzyżowe zaznajomiły nas z odległymi krajami wschodnimi, których towary i pieniądze zaczęto napotykać w stosunkach wymiany. Domy handlowe włoskie uważały za korzystne założyć w innych okolicach składy, faktorye, aby tym sposobem zmniejszyć przestrzeń oddzielającą ich od Wschodu i ułatwić stosunki handlowe. Za tem rozszerzeniem handlu towarowego poszła i zmiana pieniężna. Roz umie się, że ze wzrostem stosunków handlowych międzynarodowych podniósł się i przemysł wekslarzy, rozszerzał się w odpowiednim kierunku. Znaczniejsi wekslarze założyli tak samo jak wielkie firmy handlu towarowego, filie w Lewancie lub punktach do niego zbliżonych. Wia-

więc tedy umyślnie wyprovokować chciał odmowę, potrzebną mu w dalszych widokach politycznych. Gdyby zaś przypuszczenie takie było słusznem, nie podobna wyprowadzić z niego wniosków zgodnych z polityką pokojową. W Wiedniu wnoszą, że cesarz francuzów zamyśla o podniesieniu kwestyi kongresu.

Pomimo ciągłych upewnień pism austriackich o toczących się układach z powstańcami w południowej Dalmacyi, nadzieja, że rokoszanie poddadzą się dobrowolnie zdaje się być przedwczesną. Pokazuje się, że powstańcy stawiają warunki, które rząd austriacki, jeżeli ubliżyć sobie nie chce, przyjąć nie może. Z tego powodu jak „Presse” donosi nie zgodzono się na poddanie Braicu. Mieszkańcy Krywościa jeszcze mniej skłonni są do ustępstw. Pod względem militarnym panuje chwilowo na widowni wypadków, zawieszenie broni. Austriacy ograniczają się na robotach inżynierskich.

Posiedzenia rady państwa austriackiej odroczone do stycznia r. b. Wtedy dopiero wziętą będzie pod rozbiór kwestya rezolucyi sejmku galicyjskiego. Prezydent bowiem rady państwa nie uwzględnił wniosku deputacyi galicyjskiej, żądającej zamieszczenia rezolucyi na najbliższym porządku dziennym. W Pradze rozlepiono po rogach ulich rewolucyjne plakaty; ludność czeska na wielu punktach Czech wzbrania się płacić podatki. Z tego powodu w Łomnicy i Królowym dworze zarządzono egzekucję wojskową.

Agitacya duńska w północnym Szlezwigu silniejsze robi postępy. Duńczycy zerwali wszystkie stosunki z ludnością niemiecką.

Do Irlandyi rząd angielski wysłał świeżo znowu dwa pułki piechoty. Załoga wyspy składa się obecnie z 7 pułków jazdy i 22 pułków piechoty, oprócz licznej artyleryi, inżynieryi, oddziałów piechoty morskiej, oraz około 12,000 zbrojnej i po wojskowemu uorganizowój policyi. Wkrótce przybędzie tam jeszcze jeden pułk piechoty z wyspy Barbados. Obawiają się rozruchów w Londonderry w rocznicę odsieczy daněj temu miastu podczas oblężenia przez armię celtycką króla Jakóba. Wzburzenie umysłów między irlandczykami jest wielkie.

Wiedeń, 22 grudnia. Z Kattaro donoszą z dnia wczorajszego: W skutek konferencyi między dowódcą wojsk hr. Auerspergiem a deputacyą powstańców, poddanie się tych ostatnich i zupełną pacyfikacyą obwodu kattarskiego zdaje się być nader prawdopodobną. Wielki ma być upadek ducha między powstańcami. Dziś aresztowano osoby które urządziły nie dawne zgromadzenie robotników. Stosownie do doniesienia dzisiejszych pism porannych zamknięte zostały handlowo-polityczne układy z Anglią. Gabinet angielski zgadza się na zmiany jakie rada państwa poczyniła w traktacie handlowym.

domości sięgające roku 1339 uczą nas, że wekslarze florenccy mieli stosunki wekslowe z Rodos, Cyprzem, Konstantynopolem i Tunisem. Wekslarze genueńscy mieli filie w Kafie, Pera, Cyprze, Rodos, Chios. Dom handlowy florencki Jacopo i Caroccio miał kantory w Awinionie, Brukselli, Paryżu, Rzymie, Neapolu i wielu innych miastach. Wiadomo także, że Medyceusze prowadzili szesnaście domów handlowych na rozmaitych rynkach, pod własnym lub obcym imieniem.

Rozszerzenie zmiany pieniężnej spowodowane już było nie tylko żądaniem monet krajów obcych i odległych, ale i tą okolicznością, że wielkość sum mających się płacić w tój lub owój monecie wzrastała jednocześnie z powiększającym się handlem. Wekslarze musieli się troszczyć o posiadanie większych ilości pieniędzy danego gatunku. To zmusiło ich do wejścia w stosunki między sobą. Wekslarz włoski, który w swoich interesach potrzebował wiele pieniędzy greckich, wypisywał sobie sumy żądane od wekslarza mającego interes w Grecyi. Im częściej potrzebował takich pieniędzy, tem jednostajniejszemi stawały się stosunki między obydwojma wekslarzami. Z tego powodu znaczne domy wekslowe założyły, jak nam wskazują przykłady wyżej przytoczone, filie w tych okolicach, z których potrzebowały najwięcej monety.

Gdy tym sposobem stosunki między wekslarzami ustaliły się i utrzymywały się przez korespondencyę piśmienną, wynaleziono formę interesu wekslowego, odpowiadającą zarówno interesowi żądającego monety od wekslarza, jakoteż interesowi samego wekslarza. Przypuśćmy, że kupiec grecki znajduje się w Genui i potrzebuje znacznej ilości monety greckiej. Gdyby nawet cała ta suma mogła być wypłaconą przez wekslarza genueńskiego gotówką, zawsze trudno byłoby ją zapakować i do Grecyi zabierać lub też przez kogokolwiek ją posłać. Przez to koszta przewozu znacznie się podniosły; w wie-

Peszt, 22 grudnia. Pisma urzędowe stanowczo zaprzeczają twierdzenia prasy wiedeńskiej, jakoby prezes gabinetu hr. Andrassy mięszał się do przedlitawskiego przesilenia ministeryalnego.

Paryż, 21 grudnia. Prokurator jeneralny przy trybunale kasacyjnym Delangle umarł. Stosownie do „France” cesarz po ukończeniu sprawdzenia wyborów przez ciało prawodawcze przyjmie dymisyę ministeryum i poruczy p. Ollivier utworzenie nowego gabinetu.

Bruksella, 22 grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby reprezentantów zapytane zostało ministeryum czy prawdą jest, że rząd francuzki u mocarstw zagranicznych poruszył sprawę rozbrojenia. W odpowiedzi oświadczył minister spraw zagranicznych, że o tego rodzaju propozycjach francuzkich nic zgola rządowi belgijskiemu nie wiadomo. (Nordd. Allg. Ztg., Ind. Bl.)

Telegramy Handlowe.

Petersburg, 21 grudnia. (Produkta). Łój żółty świeczny w miejscu 54; z dostawą w sierpniu 1870 roku 56. Żyto w miejscu 7; z dostawą w maju 1870 7½. Owies z dostawą w grudniu 4.75. Konopie w miejscu 38½. Olej konopny w miejscu 5.60; z dostawą w czerwcu 1870 roku 5.

Szczecin, 22 grudnia. (Targ zbożowy). Pszenica w miejscu 54—60½; z dostawą w grudniu 60, na wiosnę 62½. Żyto w miejscu 40—44½; z dostawą w grudniu 42½, na wiosnę 43½, w maju i czerwcu 44½. Okowita w miejscu 14½; z dostawą w grudniu 14½, na wiosnę 15.

Hamburg, 22 grudnia. (Targ zbożowy). Pszenica i żyto w miejscu bez ożywienia. Interes w pszenicy na terminową dostawę słaby w życie spokojny. Pszenica z dostawą w grudniu za 5,400 zł 108, w grudniu i styczniu 108, w kwietniu i maju 110. Żyto z dostawą w grudniu za 5,000 zł 74, w grudniu i styczniu 74, w kwietniu i maju 77. Owies i jęczmień, interes spokojny. Ceny oleju rzepakowego wyższe, w miejscu 26, w maju 25½, w październiku 24½. Spirytus bez ożywienia, w miejscu 20½; z dostawą w grudniu 20½, na wiosnę 20½. Inres w kawie i cynku spokojny. Interes w oleju skalnym spokojny: Standard white w miejscu 15; z dostawą w grudniu 15, w styczniu i kwietniu 14½.

Amsterdam, 22 grudnia. (Targ zbożowy). Pszenica bez obrotów. W życie w miejscu spokojnie; z dostawą w marcu 187, w maju 188. Rzepak z dostawą w kwietniu —, w jesieni 71. Olej rzepakowy z dostawą w maju 40½, w jesieni 39.

Antwerpia, 22 grudnia. (Olej skalny). Rafinowany typowo-biały w miejscu 59½; z dostawą w grudniu 59½, w styczniu i marcu 58. Targ spokojny.

kach bowiem średnich nie znano pieniędzy papierowych, a niebezpieczeństwo podróży morskiej i lądowej narażało na częściową lub całkowitą utratę pieniędzy. Dodajmy do tego trwogę przed napadem rozbójników, co przy złych drogach i gorszej jeszcze polieyi nierzadko się wówczas zdarzało, a pojmiemy jak pożądanem było uniknięcie tyle niebezpiecznego przewozu. Lecz daleko częściej wekslarz nie miał w zapasie monety żądanej, musiał więc wyrzec się korzystnej prowizyi lub też w inny sposób uczynić zadosyć swojemu klientowi. Cóż tedy czyni? Klient potrzebował pieniędzy w Grecyi np. Atenach. Wekslarz daje mu list do wekslarza znajomego, z którym zostaje w ciągłych stosunkach (w Atenach); w liście tym uprasza swego korespondenta, aby wypłacił oddawcy listu lub jego zastępcy sumę żadaną w monecie greckiej. List taki kupiec bierze do siebie, w podróży do Aten oszczędza sobie kosztów przewozu za ciężką skrzynię pieniężną i znika niebezpieczeństwo rabunku. Listu bowiem w najgorszym razie rozbójnik spożytkować nie może. W dalekich Atenach nie mógłby zainkasować listu z fałszywym nazwiskiem bez wielkiego ryzyka. Przybywszy na miejsce przeznaczenia wymienia kupiec list na sumę żadaną. Wekslarz ateński oblicza sumę wyłożoną swemu korespondentowi genueńskiemu, który mu przy obrachunku ostatecznym dostarcza pokrycia z sumy zapłaconej przez swego klienta, obliczając przytem prowizyę. Stosunki handlowe podobne do stosunku tylko co opisanego krzyżowały się w sposób najrozmaitszy. Wekslarze zorganizowali się w korporacyę oddzielną, starali się wzajemnie sobie pomagać, wymagania wzajemne w pewnych okresach obliczać i przewyżkę pokrywać. Wekslarz obrotny starał się wedle natury swego interesu wyszukać pewnych korespondentów handlowych w innych krajach, zwłaszcza mających odmienną monetę. Przez to rozszerzał zakres swojego działania.

Brema, 22 grudnia. (Olej skalny). Standard white, w miejscu 62½ tal. w złocie; ceny lepsze.

London, 22 grudnia. (Targ zbożowy). Dowozy zagraniczne od ostatniego poniedziałku wynoszą: pszenicy 15,700, jęczmienia 4,020, owsa 20,600 kwarterów.

Targ słabo odwiedzany. W pszenicy przy słabym dowozie obroty nie wielkie po cenach dosyć słabych. Interes w zbożu wiosennym spokojny. Ceny w porównaniu cen poniedziałkowych nie uległy zmianie. Mąka trzyma się w cenie przy obrotach nieożywionych.

Liverpool, 22 grudnia. (Bawełna). Obroty wynoszą 10,000 bel. W dniu dzisiejszym dowieziono 8.083 bel z tych wschodnio-indyjskiej 2035 bel. Tendencja cen ku obniżeniu.

Middling Orleans 11½, middling amerykańska 11½, fair Dhollerah 9½, middling fair Dhollerah 9, good middling Dhollerah 8½, fair Bengal 8, new fair Oomra 9½, Oomra —, Pernam —, Smyrna —, Egiptia —, amerykańska z transportu grudniowego —.

(W. T. B., T. B. f. N. D.)

Korrespondencje Gazety Handlowej.

London, 18 grudnia. *Herbata*. Aukcje na herbatę indyjską przebiegły bez znacznej odmiany cen. Z 8280 skrzyń wystawionych na sprzedaż zbyto tylko 5686 skrzyń; przednie gatunki, jak zwykle, już przed aukcją sprzedane zostały.

Łój. Uregulowanie umów grudniowych jest korzystniejsze dla besyerów aniżeli się spodziewano. Ceny cofnęły się na 46 sz. 3 p. — 46 sz. 6 p. w miejscu i 46 sz. 6 p. z dostawą w marcu. Na aukcji sprzedano 126 beczek połud.-ameryk., 44 beczki po 45 sz. — 45 sz. 6 p. Wyładowano w tym tygodniu 2677 becz., wysłano 1514 becz., zapasy dzisiejsze 33,757 beczek.

Przy spokojnym usposobieniu w oleju palmowym płacono za prima Lagos 40 sz. 6 p. Na aukcji sprzedano jeden ładunek z 365 beczek rozmaitych gatunków po cenach następujących: przedni Whydah 39 sz., dobra do przed. Accra 36 s. — 39 sz. 3 p. W Liverpoola obroty wynosiły 200 beczek po 38 sz. za Accra, 38 sz. 6 p. — 39 sz. Benin, 39 sz. — 39 sz. 3 p., Old Calabar, 39 sz. 6 p. Lagos.

Ceny oleju kokosowego mocno się trzymają po 43 sz. — 43 sz. 6 p. za Cochín i 41 sz. za Ceylon.

Olej lniany w miejscu 28 sz. 6 p., z dostawą w styczniu i kwietniu 29 sz. 6 p., w kwietniu i maju 30 sz. 6 p., w marcu i czerwcu 31 sz.

Oto mamy początek formy pisemnej wekslu. Ów przekaz wekslarza do korespondenta swojego mieszkającego w miejscu odległym, aby wypłacił osobie trzeciej, okazicielowi listu, oznaczoną sumę pieniężną, — jest z istoty swojej prostą korespondencją między wekslarzami. Na pozór zdaje się ona niczem nie różnić od listu zwyczajnego. A jednak w tej starodawnej i niezgrabnej formie mieszczą się zarodki wekslu dzisiejszego. Osoba mająca otrzymać żadaną sumę pieniężną, jest w liście wskazana, ale musi list zmiany (Wechsel brief) albo sama przedstawić albo przez swego zastępcę. (W tem miejscu musimy na chwilę oderwać uwagę czytelnika z powodu wyrażenia *wechselbrief*. Wyrażenia polskiego na weksel u nas nie używają, istnieje ono jednak i dobrze myśl oddaje. Tem wyrażeniem jest *zmian*, wyraz używany nawet kiedyś w wykładzie na kursach prawnych dodatkowych. Trudność wprowadzenia go w użycie, prócz już upowszechnionego zwyczaju, polega wedle nas na niemożności utworzenia odpowiedniego przymiotnika. Jakże nazwiemy prawo wekslowe, czy prawem *zmiennem* (?) czy *zmianowem*? Zostajemy więc przy wyrażeniu weksel zaznaczając tylko; że istnieje i czysto polski wyraz *zmian*). W każdym razie otrzymujący pieniądze musi posiadać weksel, w najdawniejszych więc czasach żaden weksel nie mógł być spieniężony, bez wiadomości poprzedniej o jego wystawieniu. Drugą cechą wekslu było, że wypłata sumy następowała w innym miejscu aniżeli to w którym się znajdował wystawca.

Mówiąc odpowiednio do wyrażeń dziś używanych, miejsce wypłaty wekslu musiało być inne aniżeli miejsce wystawienia. Ta właśnie różność miejsca, w którym zobowiązanie wekslowe się poczyna od miejsca, w którym się kończy, było powodem głównym uchwycenia się korespondencji pisemnej. To było tak istotną cechą wekslu, że do czasów najnowszych weksle na takie tylko osoby ciągnięte być mogą, które skutecznie wypłatę w innym miejscu jak miejsce wystawienia. Ale i ten weksel wystawiony na piśmie nie zawierał w sobie nic takiego,

Olej z oliwek po 51 £. za Mogadore. Innych gatunków nie ofiarowano.

Liverpool, 17 grudnia. (Bawełna). Sprzedaż ogólna w tym tygodniu wynosiła 97,770 bel, z których 19,740 amerykańskiej i 62,010 wschodnio-indyjskiej. Speculanci brali udział w obrotach na 21,260, a wywozowcy na 15,980 bel. Na spożycie więc krajowe pozostało 60,530 bel. Zapasy dzisiejsze wynosiły 349,000 bel, z których 64,000 amerykańskiej i 242,000 wschodnio-indyjskiej (w r. z. 354,000 z których 51,000 amerykańskiej i 244,000 bel wschodnio-indyjskiej w tymże dniu). W drodze do W. Brytanii znajduje się 279,000 bel (w r. z. 260,000 bel). O ile się zdaje, zapasy bawełny u przedsiębiorców krajowych nie są wielkie, gdyż w tym tygodniu przedsiębiorcy wystąpili jako nabywcy. Zdarzyło się jednak szczęśliwie, że znaczny przywóz bawełny amerykańskiej wstrzymał podwyżkę cen. Posiadaczom jednak Surate i Brazil udało się osiągnąć zwykłą ¼ p. Notujemy: middl. Orleans 12, Mobile i Georgia 11½, fair Oomra 9½, Broach 9½, Dhollerah 9½, Comptah 8½, Seide 8½, Bengal 8 p. Obliczają, że przedsiębiorcy krajowi potrzebują do 55,000 bel tygodniowo.

Gdańsk, 22 grudnia. Wiatr zachodni; przymrozek. Na targach zbożowych angielskich pokazało się małe polepszenie i silniejsza tendencja co z powodowało chociaż nieznaczne podniesienie się cen. Obroty jednakże są jeszcze bardzo szczupłe.

Na naszym targu sprzedawano obecnie małe dowozy pszenicy dosyć łatwo, po cenach dobrych; od poniedziałku obrócono około 150 łasztów i notujemy za piękną białą i szklistą 130—133 £ florenów 460—475; za piękną pstrą 126—130 £ fl. 445—455; za pstrą 123—126 £ fl. 410—445; średnie gatunki fl. 375—455 (za 5,100 £). Na dostawę wiosenną 1870 roku za zwyczajny przecięciowego gatunku towar ważący 126 £ płacono 58 talarów (za 2,000 £).

Żyto prawie niezmienione, przy małej chęci kupna; podaną więc cenę w ostatnim naszym raporcie niezmieniamy. Na dostawę wiosenną w maju i czerwcu za 122 £ fl. 312½, w czerwcu i lipcu 315 flor. (za 4,910 £) płacono.

Grzech niezmieniony, cokolwiek lepiej płacony. Na dostawę wiosenną żądano fl. 325;— 315 fl. można było otrzymać.

Jęczmień niezmieniony.

B. Toeplitz et Comp.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

W połowie grudnia zatwierdzoną została koncesya na drogę żelazną z Brześcia litewskiego do Elku (Łyk) na korzyść tow. dr. żelaz-

go, co by zapewniało wypłatę. Ten, dla którego weksel wystawiono, mający więc w miejscu wskazanem otrzymać wypłatę pieniędzy, spodziewał się naturalnie, że jego nadzieja otrzymania pieniędzy u wskazanego wekslarza ziści się. Gdyby u tego ostatniego nic nie otrzymał, bądź dlatego, że wekslarz nie chciał honorować przedstawionego sobie wekslu, bądź, że zapłacić nie mógł, posiadacz prawny wekslu miał skargę przeciwko wystawcy nie tylko o zarzut zapłaconej sumy pieniężnej ale o szkody spowodowane niemożnością korzystania z wekslu. Skarga ta ani pod względem materalnym ani formalnym (proceduralnym) nie różniła się od innych skarg osobistych prawa cywilnego. Tak samo ukształtował się stosunek między wskazanym a wystawcą. Jeżeli pierwszy płacił, to spodziewał się pokrycia od wystawcy. Miał więc wskazywać skargę odpowiednio do ogólnych zasad prawa cywilnego, wynikającą ze zlecenia wypłaty, którą uskutecznił. Posiadacz wekslu w czasach najdawniejszych nie miał środka prawnego przeciwko wskazanemu; mógł się trzymać tylko wystawcy. Stopniowo prawa wpływające z zobowiązań wekslowych rozszerzyły się. Jarmarki stały się środkiem rozwoju zasad prawnych wekslowych, w wiekach bowiem średnich przyczyniały się wielce do rozszerzenia wszystkich interesów handlowych. W pewnych okresach gromadził się w pewnych miejscowościach wielki napływ handlujących i interesów. Przybywali tam kupecy z daleka i z bliska, jedni, by nabyć towary potrzebne; drudzy aby zbyć swoje zapasy. Miliony obiegaly w krótkim czasie między przybyłymi na jarmark, zaledwie trzeba dodawać, że to było wyborną sposobnością do rozwoju weksli. Wekslarze przeciągali po jarmarkach jako korporacje. Ale wkrótce samoistność wymiany pieniężnej tak wzrosła, że jarmarki wekslowe wydzieliły się od zwykłych jarmarków towarowych. Robiono tam interesy praktykowane wyłącznie między wekslarzami.

(Dalszy ciąg nastąpi).

